

- 16 tribuat charitatē iustitiæ, & auferat metū. Quod cū fit, tamen si desideria quædā carnis dū in hac uita sumus, aduersus spiritum nostrum pugnant ut eū ducant in peccatum, non tamē his desiderijs consentiens spiritus, quoniā est fixus in gratia & charitate dei, desinit peccare. C
- 17 Non enim in ipso desiderio prauo, sed in nostra cōsensione peccamus. Ad hoc ualet, quod *Roma. 6* dicit idem apostolus, Non regnet peccatū in uestro mortali corpore ad obediendum concupiscentijs eius. Hic enim ostendit esse desideria quibus non obediendo peccatum in nobis regnare non sinimus. Sed quoniam ita desideria carnis de carnis mortalitate nascuntur, quā trahimus ex primo peccato primi hominis, unde carnaliter nascimur, non finientur hæc nisi resurrectione corporis immutata illa quæ nobis promittitur, meruerimus, ubi perfecta pax erit, quam in quarto gradu constituimus. Ideo autē perfecta pax, quia nihil nobis resistit, nō resistantibus deo. D
- 18 Hoc est quod dicit apostolus, Corpus quidē mortuū est propter peccatū: spiritus autē uita est propter iustitiam. Si ergo spiritus eius q̄ suscitauit Iesum a mortuis, habitat in uobis, qui suscitauit ipsum Iesum, uiuificauit & mortalia corpora uestra per inhabitantem spiritum eius in uobis. Liberū ergo arbitriū perfecte fuit in primo homine, in nobis autē ante gratiam non est liberum arbitrium ut non peccemus, sed tamen ut peccare nolimus. Gratia uero efficit ut non tantū uelimus recte facere, sed etiā possimus, nō uiribus nostris, sed liberatoris auxilio, qui nobis etiā perfectā pacē in resurrectione tribuit, quæ pax perfecta bonā uoluntatē cōsequitur. Gloria enim in excelsis deo, & in terra pax hominibus bonæ uolūtatis. *Luce 2*
- 19 Quod autē dicit, Legē euacuamus per fidē: Absit, sed legē statuimus, id est firmamus. Sed quæadmodū firmāda fuerat lex, nisi per iustitiā: Iustitia autē quæ est ex fide, *Roma. 3*
- 20 quæ ex ipsa quæ nō poterant impleri, per fidē impleta sunt. Quod autē ait, Si enim Abraham ex operibus iustificatus est, habet gloriā, sed non apud deū, Hoc est quia Abraham sine lege dū non ex operibus legis gloriā conquirat, quasi suis uiribus legem impleat. Cum autē ad huc lex ista data non esset, dei illa gloria, non sua est. Non immeritus uitam, quæ ex operibus, sed dei gratia fide iustificatus est. *Roma. 4*
- 21 Quod autē ait, Ei autē qui operatur, merces non imputatur secundū gratiā, sed secundū debitū: dixit quemadmodū homines hominibus reddant mercedem. Nā deus per gratiā dedit, quia peccatoribus dedit, ut per fidem iuste uiuerent, id est bene operarentur. Quod ergo bene operamur iam accepta gratia, non nobis, sed illi tribuendum est qui per gratiā nos iustificauit. Nā si debitam mercedē uellet reddere, &
- 22 poenā redderet debitā peccatoribus. Quod autē ait, Qui iustificat impiū, hoc est de impiū facit, ut de cætero in ipsa pietate permaneat atq; iustitia, quia ideo iustificatus est ut
- 23 iustus sit, non ut peccare sibi licere arbitretur. Quod autē ait, Lex enim iram operatur: uindictā significat, ad illū secundū gradū pertinet, cū est quisq; sub lege. Quod autē ait, Ante dominū cui credidisti: significauit fidē in interiorē hominē esse in conspectu dei, non in ostē
- 24 tatione hominū, sicuti est carnis circumcisio. Quod autē ait de Abraham, Dans gloriā deo: aduersus illos positum est, qui gloriā suam de operibus legis corā hominibus quærebāt.
- 25 Quod autē ait, Non solum autem, sed & gloriāmur in tribulationibus, &c. gradatim perducit usq; ad charitatē dei, quā charitatē dicit nos habere p̄ donū spūs, mōstrat illa omnia quæ possimus nobis tribuere, deo esse tribuēda, qui spiritū sanctū per gratiā dare dignatus est. *Roma. 5*
- 26 Quod autē ait, Usq; ad legē enim peccatū in mundo fuit, Intelligendū est quousq; ueniret gratia, Contrā enim dictū est, qui arbitrantur per legē auferri potuisse peccata. Dicit autē apostolus manifestata esse peccata per legem, non autē ablata cum dicit, Peccatū autē nō deputabatur, cū lex non esset. Non enim ait, non erat, sed non deputabatur. Neq; cū lex data est, ablatum est, sed deputari cœpit, id est apparere. Non ergo putemus usq; ad legē ita dictum esse, quasi iam sub lege non esset peccatum, sed sic dictum est usq; ad legem, ut totū
- 27 legis tempus annumeret usq; ad finem legis, quod est Christus. Quod autē ait, Sed regnauit mors ab Adā usq; ad Moysen, & in his qui nō peccauerunt in similitudinem præuaricationis Adæ. Hic minus habet. Hæc est futuri forma Adā, de quo superius loqui cœperam, & eius aliquas differentias interponens distuleram ordinem, ad quem nunc redeundo con-
- 28 clusit